HE 175/2026 vp Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2027

Maahanmuuttoviraston lausunto

Maahanmuuttoviraston ja valtion vastaanottokeskusten toimintamenot laskevat 7 milj. euroa (7,4 %) vuoteen 2026 verrattuna. Toimintamenoihin esitetään 5,8 milj. euron pysyvä toimintamenosäästö vuoden 2027 talousarvioon. Aiemmat säästöpäätökset mukaan lukien, pysyvät säästöt vuonna 2027 ovat 7,4 milj. euroa.

Kertaluonteisena lisäyksenä toimintamenoihin esitetään 1 milj. euroa maasta poistamisen vahvistamiseen. Määrärahalla tehostetaan ja lisätään erityisesti rikosperusteisia karkotuksia.

Pakolaisten ja turvapaikanhakijoiden vastaanoton (mom. 26.40.21) määrärahataso pienenee vuoden 2026 147,6 milj. euron tasosta 118,8 milj. euroon. Vastaanottotoiminnan asiakkaille maksettavat tuet (mom. 26.40.63) pienenee vuoden 2026 33,7 milj. eurosta 24,6 milj. euroon. Maahanmuuton olettamien mukaan vastaanoton piirissä arvioidaan olevan vuonna 2027 keskimäärin n. 11 000 henkilöä, joista suurin osa on tilapäistä suojelua saavia ukrainalaisia.

Hallitusohjelmassa on useita tavoitteita liittyen maahanmuuton kokonaisuuteen. Useilla maahanmuuton lainsäädännön muutoksilla on tiukennettu sääntelyä ja menettelyjä niin kansainvälisen suojelun kuin oleskelulupien ja kansalaisuuden saamisessa. Maahanmuuttojärjestelmän väärinkäyttöä on valvottu entistä tehokkaammin laajentamalla oleskelulupien jälkivalvontaa. Tavoitteena on yhden kuukauden käsittelyaika työperusteisissa oleskeluluvissa ja kuuden kuukauden käsittelyaika turvapaikkahakemuksissa. Maahanmuuton lainsäädäntöuudistukset ovat tuoneet virastolle lisävelvoitteita ja resurssitarpeita.

EU:n muuttoliike- ja turvapaikkasopimuksen (pakti) täytäntöönpano vaatii virastolta merkittävää resursointia vuonna 2027. Määrärahatarpeita on pyritty kattamaan EU-rahoituksella, mutta paktin toimeenpanosta aiheutuu myös pysyviä lisäystarpeita, joita ei voi kattaa EU-rahoituksella.

Viraston oleskelulupien päätösmäärän ennakoidaan nousevan vuonna 2027 edellisvuoteen verrattuna, mutta hakemusmäärän lievästi laskevan. Työperusteisten oleskelulupien määrän ennakoidaan olevan 12 500 vuonna 2026 ja kasvavan 13 500 hakemukseen vuonna 2027. Opiskeluperusteisten hakemusten määrän arvioidaan olevan 11 000 vuosina 2026-2027. Turvapaikkahakemusmäärien arvioidaan olevan kehyskaudella 1 500 –2 500 tasolla. Tilapäinen suojelu jatkuu 4.3.2028 saakka. Päätökset tilapäisen suojelun jatkosta tulevat vaikuttamaan viraston toimintaan ja määrärahatasoon.

Kipupisteet

Virastolle on osoitettu hallituskaudella uusia velvoitteita ja pääosin määräaikaisia resursseja. Haasteena on merkittävä määrärahatason lasku vuosina 2027-2028.

PL 10
00086 Maahanmuuttovirasto
puh. 0295 430 431
faksi 0295 411 720

PB 10
00086 Migrationsverket
tfn 0295 430 431
fax 0295 411 720

PO Box 10
FI-00086 Maahanmuuttovirasto
tel. +358 295 430 431
fax +358 295 411 720

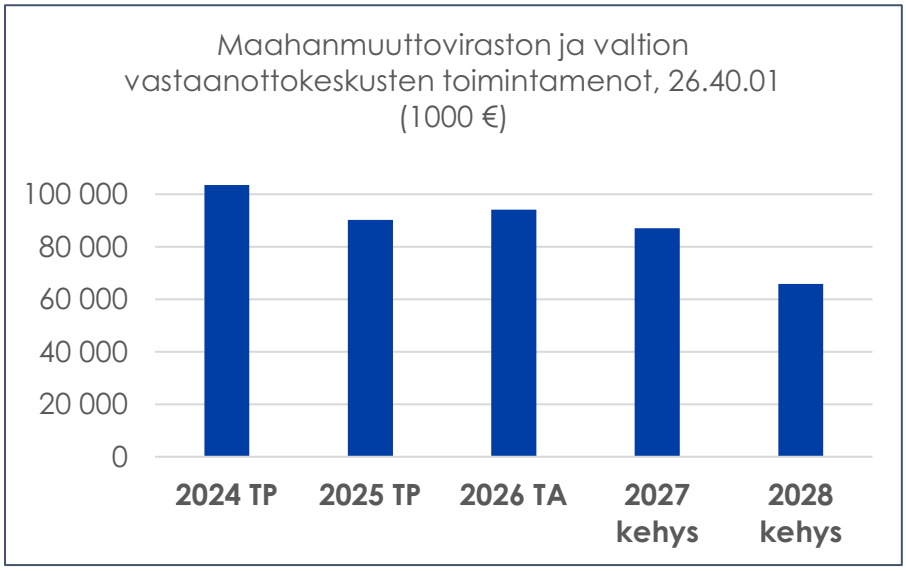
Määrärahataso laskee 7 milj. euroa vuonna 2027 vuoteen 2026 verrattuna ja vuonna 2028 määrärahataso laskee 21,3 milj. euroa vuoteen 2027 verrattuna.

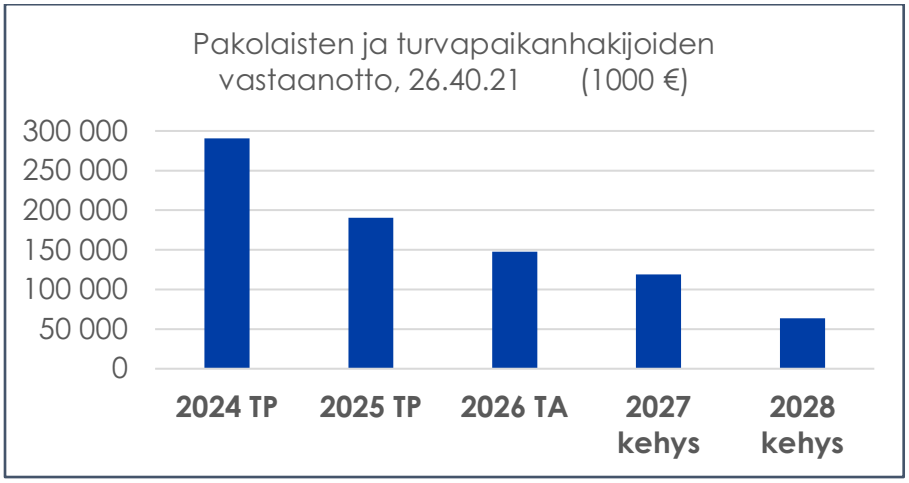
Virastossa on vaalikaudella tehty pitkäjänteisesti sopeuttamistoimia, mm. karsittu toimitila- ja muita menoja. Lisäksi on tehty rakenteellisia uudistuksia, joilla tavoitellaan tuottavuuden kasvua tulevina vuosina. Samalla kun viraston toimintamenot laskevat merkittävästi, tulisi viraston ulkomaalaisasioiden asianhallintajärjestelmä (UMA) uudistaa, jotta mahdollistettaisiin järjestelmän elinkaaren pidentäminen ja uusien tuottavuutta sekä turvallisuutta tukevien teknologioiden käyttöönotto.

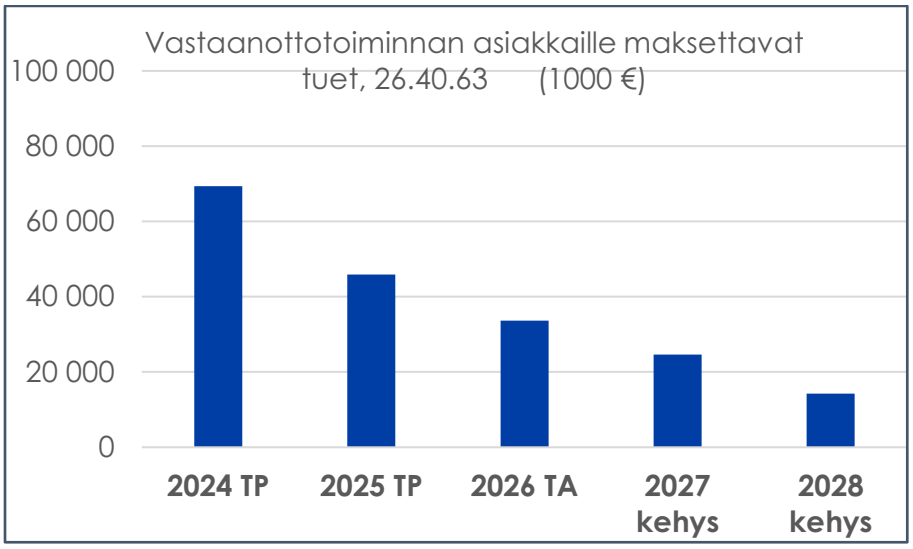
Viraston toiminnassa resurssien merkittävä väheneminen tulee tarkoittamaan hakemusten käsittelyaikojen pidentymistä ja ruuhkautumista sekä ICT-kehittämisen ja investointien supistamista, mikä voi hidastaa uusien teknologioiden käyttöönottoa.

Maahanmuuttoviraston toimintaympäristössä korostuu tällä hetkellä moni viraston voimavarojen käyttöön sekä niiden kohdentamiseen vaikuttava tekijä. Ulkoisten tekijöiden osalta Suomen heikentynyt turvallisuusympäristö sekä maahanmuuton riski-ilmiöiden kuten työperäisen hyväksikäytön esiintyvyys on jatkuvasti otettava huomioon oleskelulupien käsittelyssä. Valmiuden ja varautumisen näkökulma on säilynyt keskeisenä paitsi itärajan, myös EU:n muiden ulkorajojen osalta. Myös kyberhyökkäykset ja hybridiuhat viraston toimintakentällä ovat lisääntyneet selvästi.

Sisäisten toimintaympäristötekijöiden osalta kansallisten ja EU-tason säädösmuutosten suuri määrä ja niiden tehokas toimeenpano sitovat edelleen viraston voimavaroja. Määrärahakehityksen ollessa laskeva virasto jatkaa säästöjen toteuttamista ja valmistautuu myös henkilöstön merkittävään vähentämiseen. Samalla viraston käsittelyaika- ja tulossopimustavoitteet ovat kunnianhimoiset, ja lisäksi on pystyttävä vaikuttavin toimin purkamaan jonot niissä hakemusprosesseissa, joissa lakisääteiset käsittelyajat eivät tällä hetkellä toteudu. Näitä ovat esimerkiksi Suomen kansalaisuus, pysyvät oleskeluluvat sekä perhesiteeseen perustuvat oleskeluluvat.

Ylijohtaja Ilkka Haahtela

Talousjohtaja Katja Kaukonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Maahanmuuttovirasto 12.10.2026 klo 10:21. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Jakelu HaV@eduskunta.fi

Tiedoksi Maahanmuuttovirasto johtoryhmä, erityisasiantuntija Katri Raunio-Isaksson, talousarviopäällikkö Piia Olkinuora